

KARTA AKTUALIZACJI nr CK/19/2022**Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej -
Warunki korzystania, prowadzenia ruchu,
eksploatacji i planowania rozwoju sieci**

Data przygotowania: 13 grudnia 2022 r.

Przedmiot zmian

Zmiany Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci (dalej „IRiESP - Korzystanie”) określone w Karcie aktualizacji nr CK/19/2022 IRiESP - Korzystanie dotyczą:

1. wprowadzania przerw w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie awaryjnym, które są realizowane w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców.

Kartą aktualizacji nr CK/19/2022 IRiESP - Korzystanie zastępuje się dotychczasowy tryb awaryjny odpowiednio trybem awaryjnym sieciowym oraz trybem awaryjnym bilansowym. Dokonuje się jednocześnie operacjonalizacji obu tych trybów w szczególności poprzez doprecyzowanie - w przypadku wyłączeń awaryjnych sieciowych, oraz określenie - w przypadku wyłączeń awaryjnych bilansowych, okoliczności wprowadzenia obu trybów, zasad realizacji wyłączeń awaryjnych, zasad i terminów opracowania planów tych wyłączeń, jak również wskazanie na podmioty odpowiedzialne za ich opracowanie z uwzględnieniem gradacji stopni A1 - A5 (dla przypadku wyłączeń awaryjnych sieciowych) oraz B1 - B15 (dla przypadku wyłączeń awaryjnych bilansowych).

2. zmian porządkowych, poprzez:
 - zastąpienie użytego w IRiESP - Korzystanie sformułowania „okres zagrożenia”, sformułowaniem w aktualnym brzmieniu tj. „okres przywołania na rynku mocy”, które to pojęcie definiuje art. 2 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1854 z późn. zm.),
 - aktualizację definicji „Odbiorca końcowy”, zgodnie z art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.; dalej „ustawa Prawo energetyczne”).

Szczegółowy wykaz zmian zawiera „Specyfikacja zmian wprowadzanych Kartą aktualizacji nr CK/19/2022 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci”, przedstawiona w dalszej części niniejszej Karty aktualizacji.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 1 z 9

Przyczyna zmian

Ad 1.

Zmiana IRiESP określona w Karcie aktualizacji nr CK/19/2022 IRiESP - Korzystanie wprowadzająca podział trybu awaryjnego wprowadzania przerw w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na odpowiednio tryb awaryjny sieciowy oraz tryb awaryjny bilansowy podyktowana jest w szczególności potrzebą odpowiedniego wykorzystania potencjału stopni, ujętych w aktualnie obowiązujących planach wyłączeń awaryjnych.

Zasadniczą przesłanką dla wprowadzenia obu trybów jest wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, tj. zgodnie z art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne, stanu systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiającego zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej lub równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię.

Wprowadza się zatem, uwzględniając stany sytemu elektroenergetycznego wskazane w powyższej definicji, dwa typy trybu awaryjnego:

- 1) tryb awaryjny sieciowy, który może być zastosowany w przypadku kiedy stan systemu lub jego części uniemożliwia zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci, zdefiniowanego zgodnie z art. 3 pkt 16b ustawy Prawo energetyczne, jako nieprzerwana praca sieci elektroenergetycznej, a także spełnianie wymagań w zakresie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym dopuszczalnych przerw w dostawach energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w możliwych do przewidzenia warunkach pracy tej sieci; oraz
- 2) tryb awaryjny bilansowy, który może być zastosowany w przypadku kiedy stan systemu elektroenergetycznego lub jego części uniemożliwia równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, zdefiniowane, zgodnie z art. 3 pkt 16c ustawy Prawo energetyczne, jako zaspokojenie możliwego do przewidzenia, bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i moc, bez konieczności podejmowania działań mających na celu wprowadzenie ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze.

Zastosowanie obu powyższych trybów będzie miało odmienne podłoże, co wynika z ich specyfiki, i czemu służyć mają odmienne stopnie, tj. stopnie A dla trybu awaryjnego sieciowego i stopnie B dla trybu awaryjnego bilansowego.

Ad 2.

Zmiana IRiESP określona w Karcie aktualizacji nr CK/19/2022 IRiESP - Korzystanie obejmująca:

- zastąpienie sformułowania „okres zagrożenia” sformułowaniem „okres przywołania na rynku mocy”, wynika ze zmiany art. 11d ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo energetyczne, dokonanej art. 32 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243),
- aktualizację definicji „Odbiorca końcowy”, wynika z aktualnego brzmienia definicji tego pojęcia zawartej w art. 3 pkt 13a ustawy Prawo energetyczne.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 2 z 9

Planowany termin wejścia w życie zmian: 7 (siódmy) dzień po opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki decyzji Prezesa URE zatwierdzającej zmiany IRiESP określone w Karcie aktualizacji nr CK/19/2022 IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci, przy czym OSP zakłada, uwzględniając aktualne wyzwania związane z bilansowaniem mocy w KSE, że wejście w życie zmian IRiESP nastąpi nie później niż 20 lutego 2023 r.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 3 z 9

Zakres zmian:

Lp.	Rozdział IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci	Zestawienie zmian
1. WYKAZ SKRÓTÓW I OZNACZEŃ ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH POJĘĆ		
1.	1.4. Definicje pojęć stosowane celem wykładni niniejszej części IRiESP	Zmianie ulega definicja „Odbiorca końcowy”.
4. ROZBUDOWA, EKSPLOATACJA I PROWADZENIE RUCHU SIECIOWEGO		
4.3.10. Wprowadzanie przerw i ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej		
2.	4.3.10.1. Postanowienia ogólne	W pkt 4.3.10.1.3. zmianie ulega: - pkt (7), - ostatni akapit.
3.	4.3.10.4. Tryb awaryjny	Zmianie ulega cały pkt 4.3.10.4.

**Specyfikacja zmian
wprowadzanych Kartą aktualizacji nr CK/19/2022
do Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej -
Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci**

Zmianie ulegają następujące punkty Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci:

1. WYKAZ SKRÓTÓW I OZNACZEŃ ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH POJĘĆ

1.4. Definicje pojęć stosowane celem wykładni niniejszej części IRiESP

W pkt 1.4. definicja „Odbiorca końcowy” otrzymuje brzmienie:

Odbiorca końcowy	Odbiorca dokonujący zakupu energii elektrycznej na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej.
-------------------------	--

4. ROZBUDOWA, EKSPLOATACJA I PROWADZENIE RUCHU SIECIOWEGO

4.3.10. Wprowadzanie przerw i ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej

4.3.10.1. Postanowienia ogólne

W pkt 4.3.10.1.3 pkt (7) otrzymuje brzmienie:

(7) ogłasza okres przywołania na rynku mocy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26 ustawy o rynku mocy,

W pkt 4.3.10.1.3 ostatni akapit otrzymuje brzmienie:

Działania, o których mowa w pkt (1) - (8), podejmowane są przez OSP zgodnie z IRiESP oraz zasadami i kryteriami mającymi zastosowanie do działań zaradczych zgodnie z SO GL, umowami zawieranymi przez OSP z użytkownikami systemu i zagranicznymi OSP, w tym SAFA RGCE, planami postępowania opracowywanymi na okoliczność wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, instrukcjami powołanymi w pkt I.C.1.6 IRiESP - Część ogólna oraz procedurami dyspozytorskimi, a w odniesieniu do okresu przywołania na rynku mocy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26 ustawy o rynku mocy, zgodnie z przepisami i zasadami mającymi zastosowanie do rynku mocy.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 5 z 9

4.3.10.4. Tryb awaryjny

Pkt 4.3.10.4 otrzymuje brzmienie:

4.3.10.4. Tryb awaryjny**4.3.10.4.1. Tryb awaryjny sieciowy**

4.3.10.4.1.1. OSP może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, realizowane w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym sieciowym, jeżeli zaistnieje co najmniej jeden z poniższych przypadków:

- (1) gdy jest to konieczne do zapobieżenia rozprzestrzenianiu się lub pogarszaniu stanu zagrożenia,
- (2) w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej uniemożliwiającego zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci,
- (3) w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia awarii w KSE,
- (4) w przypadku zagrożenia bezpiecznej pracy urządzeń, instalacji lub sieci lub zagrożenia bezpieczeństwa osób, mienia lub środowiska.

Tryb awaryjny sieciowy w przypadkach, o których mowa w pkt (2) - (4) może być wprowadzony nie dłużej niż na okres 72 godzin.

4.3.10.4.1.2. Wyłączenia awaryjne odbiorców w trybie awaryjnym sieciowym (dalej „wyłączenia awaryjne sieciowe”) są realizowane na polecenie OSP. W szczególnych przypadkach, w szczególności w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa osób, OSD może dokonać wyłączeń awaryjnych sieciowych bez wydania polecenia przez OSP. W takim przypadku OSD jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym służby dyspozytorskie OSP - ODM.

4.3.10.4.1.3. Wyłączenia awaryjne sieciowe są realizowane w stopniach A1 - A5.

Stopnie od A1 do A5 powinny zapewniać równomierny spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 9 - 11% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne sieciowe wprowadzone łącznie w stopniach od A1 do A5 powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

4.3.10.4.1.4. Wyłączenia awaryjne sieciowe są realizowane:

- (1) poprzez wyłączenia linii o napięciu 110 kV, transformatorów 110 kV/SN lub linii i stacji SN,
- (2) poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV lub wyższym, za której ruch sieciowy odpowiada OSD,
- (3) a po wyczerpaniu wszystkich powyższych działań, poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowej, na obszarze wskazanym przez służby dyspozytorskie wydające polecenie o wprowadzeniu wyłączeń awaryjnych sieciowych.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 6 z 9

4.3.10.4.1.5. Wyłączenia awaryjne sieciowe powinny być zrealizowane niezwłocznie, w czasie nie dłuższym niż:

- (1) 15 minut - w przypadku wprowadzenia stopnia A1,
 - (2) 15 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni A1 i A2,
 - (3) 30 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A3,
 - (4) 45 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A4,
 - (5) 60 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A5;
- od wydania polecenia dyspozytorskiego.

4.3.10.4.1.6. OSP w porozumieniu z OSDp (dla każdego obszaru sieci dystrybucyjnej, o którym mowa w pkt 2.1.2.2.7) i odbiorcami końcowymi przyłączonymi do sieci przesyłowej ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania, dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach A.

4.3.10.4.1.7. Plany wyłączeń awaryjnych sieciowych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od A1 do A5, opracowują:

- (1) OSP - dla całego KSE, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt (2) i (3),
- (2) OSDp - dla każdego obszaru sieci dystrybucyjnej, o którym mowa w pkt 2.1.2.2.7, z uwzględnieniem planów opracowanych przez OSDn zlokalizowanych w tych obszarach i planów opracowanych przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV lub wyższym, za której ruch sieciowy odpowiada OSDp,
- (3) odbiorcy końcowi przyłączeni do sieci przesyłowej.

Plany wyłączeń awaryjnych, o których mowa w pkt (1) - (3) opracowane na rok 2023 stają się planami wyłączeń awaryjnych sieciowych na rok 2023.

4.3.10.4.1.8. W przypadku konieczności wprowadzenia wyłączeń awaryjnych sieciowych w sposób odmienny niż określony w planach wyłączeń awaryjnych sieciowych, OSP może polecić wprowadzenie tych wyłączeń, poprzez wskazanie:

- (1) wartości mocy czynnej do wyłączenia przez OSD,
- (2) obszaru sieci dystrybucyjnej, na którym należy wprowadzić wyłączenia awaryjne sieciowe,
- (3) wartości mocy czynnej do wyłączenia przez odbiorcę końcowego przyłączonego do sieci przesyłowej.

4.3.10.4.1.9. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym sieciowym są realizowane wyłącznie za zgodą OSP.

4.3.10.4.2. Tryb awaryjny bilansowy

4.3.10.4.2.1. OSP może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym bilansowym (dalej „wyłączenia awaryjne bilansowe”), po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 7 z 9

poborze energii elektrycznej w trybie normalnym lub trybie normalnym na polecenie OSP, w przypadku braku możliwości zapewnienia zrównoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w KSE pomimo wcześniejszego wprowadzenia przez OSP innych środków zaradczych.

Wprowadzenie przez OSP wyłączeń awaryjnych bilansowych możliwe jest także przed wprowadzeniem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym na polecenie OSP, w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w czasie uniemożliwiającym zastosowanie tego trybu. W takim przypadku wyłączenia awaryjne bilansowe mogą być wprowadzone pomiędzy ogłoszeniem przez OSP powołanego stanu a obowiązywaniem stopni zasilania zgodnie z pierwszym komunikatem w tej sprawie, wydanym zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w art. 11 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne.

- 4.3.10.4.2.2. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane na polecenie OSP w stopniach B1 - B15.

Stopnie B1 - B15 powinny zapewniać spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 3 - 4% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne bilansowe wprowadzone łącznie w stopniach od B1 do B15, powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

- 4.3.10.4.2.3. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane poprzez wyłączenia linii o napięciu 110 kV, transformatorów 110 kV/SN lub linii i stacji SN.

- 4.3.10.4.2.4. OSP w porozumieniu z OSDp, dla każdego obszaru sieci dystrybucyjnej, o którym mowa w pkt 2.1.2.2.7, ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania, dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach B.

- 4.3.10.4.2.5. Plany wyłączeń awaryjnych bilansowych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od B1 do B15 opracowują:

- (1) OSP - dla całego KSE, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt (2),
- (2) OSDp - dla całego obszaru swojej sieci, z uwzględnieniem planów opracowanych przez OSDn zlokalizowanych w tym obszarze.

Plany wyłączeń awaryjnych bilansowych na rok 2023 są opracowywane po raz pierwszy niezwłocznie po dacie wejścia w życie obowiązku ich opracowania. Do tego czasu, w przypadku konieczności wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych przyjmuje się, że podstawą dla każdej narastająco grupy trzech stopni B (B1 - B3, B4 - B6, ..., B13 - B15) jest odpowiedni stopień A, określony w planie wyłączeń awaryjnych sieciowych obowiązującym na rok 2023.

- 4.3.10.4.2.6. OSP wydaje OSDp polecenie wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych z wyprzedzeniem co najmniej 4 godzin. W przypadkach spowodowanych nagłymi, awaryjnymi wyłączeniami jednostek wytwórczych ujętych w TCM opracowanym na podstawie art. 11 ust. 4 lit. c) oraz art. 23 ust. 4 lit. c) NC ER, czas ten może ulec skróceniu do 2 godzin.

Karta aktualizacji nr CK/19/2022		
IRiESP - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci		
data: 13 grudnia 2022 r.	PROJEKT	Strona 8 z 9

- 4.3.10.4.2.7. Polecenie wprowadzenia wyłączników awaryjnych bilansowych wydaje OSP wskazując dany stopień B lub ich grupę dla całego KSE oraz czas obowiązywania.
- 4.3.10.4.2.8. Wyłączenia awaryjne bilansowe powinny być wprowadzane rotacyjnie (rotacja oznacza zastąpienie danego stopnia B innym stopniem B lub grupy stopni B inną grupą stopni B), przy czym wyłączenie awaryjne bilansowe w danym stopniu B powinno trwać nie dłużej niż 4 godziny.
- 4.3.10.4.2.9. W przypadku zastosowania rotacji wyłączników awaryjnych bilansowych, należy prowadzić załączenia i wyłączenia odbiorców w taki sposób, aby zminimalizować efekt skokowych zmian obciążenia.
- 4.3.10.4.2.10. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym bilansowym są realizowane bez zgody OSP, zgodnie z wydanym poleceniem, o którym mowa w pkt 4.3.10.4.2.7.